

פרוטוקול מס' 7

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום  
שלישי, י"ט בכסלו תשי"ב (18.12.51)  
בשעה 8.30.

משתתפים:  
י. שפרינצק - יו"ר הכנסת  
ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת  
ח. למדן - סגן יו"ר הכנסת.

חברי הוועדה:

- ד. בר-דב-האי - היו"ר
- ס. אונא
- י. אורי
- ב. אזניה
- ה. ברנר
- י. בר-יהודה
- ט. ברידי
- ס. וילנר
- ס. א. זועבי
- ק. כהנא
- ט. לורנץ
- ח. לנדאו
- ט. גורוק
- ח. רובין
- פ. רוזן
- א. רימלס
- י. ט. שפירא
- ט. גבה.

מוזמנים:

- י. קרן-צבי - מטעם פטרד המספטים.
- פרופ. י. שקי - מזכיר הכנסת
- מ. רוזס - סגן מזכיר הכנסת.
- א. צידון

חסרים:

- ב. אירלסון
- ע. איכילוב
- ס. ח. חניפס
- ע. מיטון
- ב. טועדי
- י. בן-אהרן.

סדר-היום:

- א. דחיפות ההצעות לסדר-היום.
- ב. מסקנות ועדת המסנה לענין מסכורת חברי הכנסת.
- ג. עדוודם של חברי הכנסת בן-אהרן וריפתין על החלטת ועדת החוץ והבטחון בדבר ההצעה לסדר-היום בשאלת המטל הצבאי.

=====

1. דחירות ההצעות לסדר היום:

היו"ר ד. בן-גוריון: פותח את הישיבה:

ז. שפר: אני מבקש להעמיד לדיון את ענין דחירות ההצעות לסדר היום של מפלגת הפועלים המאוחדת, המפלגה הקומוניסטית הישראלית, הציונים הכלליים ותנועת החרות. נדמה כי על ועדת הכנסת להחליט בדבר.

היו"ר ד. בן-גוריון: ענין זה מתייחס לסעיף מספר 47 של הפרק: הצעות לסדר היום, שנתקבל בכנסת הראשונה. חלק מסעיף זה אומר: "... אם דחירות אינה נראית להם..." - זה קרה אתמול.

סעיף 48 אומר: "יעביר היושב ראש לדיון בוועדת הכנסת כסעיף רצפון בישיבת הקרובה. זוהי הישיבה הקרובה וזוהי הסעיף הראשון." חבר המציע יוזמן לוועדת הכנסת והחלטת ועדת הכנסת תהיה סופית. אני מבין שהמציעים מיוצגים כאן.

מ. רוזני: אמס, לאחר החלטת הנשיאות ביגטת לראשי הסיעות והפניתי את תשומת לבם לסעיף זה בתקנון - אני חושב שבזה מילאתי את חובתי כלפי הסעיף וכלפי המציעים.

היו"ר ד. בן-גוריון: אנו נכנסים לדיון, וניתן רשות הדיבור לחמש דקות לנימוק דחירות ההצעה ואחר כך נצביע.

פ. רוזני: תחילה יש לברר מה עמדת הממשלה בשאלות אלו ואם היא סוכנה לענות עליהן.

ז. שפר: אני לא ושמתפתל בישיבת הנשיאות מאחר שניהלתי את הישיבת הכנסת ואינני יודע על כך.

י. בן-יהודה: אני רוצה להזכיר כי דחירות ההצעות מכורן לגבי שתי ההצעות גם יחד, כי אנו בסיעת הציונים הכלליים פנינו לדיון דחוף גם בשאלה השניה. האם עלי לעסוק על שתי ההצעות גם יחד?

היו"ר ד. בן-גוריון: אני מניח כי אתה מדבר בשם מפלגת הפועלים המאוחדת בקשר להצעה: שפיכת הדמים שהיו ביום ו'.

י. בן-יהודה: איני רואה צורך לדבר לגופו של דבר, כי לא נוכל להשפיע זה על זה. אני מניח, כי גם אלה החושבים שהמטרה תמיר צודקת, אף הם רואים בכך פעולה דראסטית. על כן אינה מובנת ההתנגדות להצעה זו ואין לי מה להוסיף על כך.

ח. לנדאו: יש צורך דחוף בהעלאת שאלה זו ובהעמדתה לסדר היום מאחר שהמכסוך עדיין קיים והולך ומחריף. לדעתנו, הכנסת לא קיבלה כל החלטה ברורה בדיון הראשון בקשר למכסוך הימאים, מכל מקום לא קיבלה החלטה המחייבת את הצדדים שניכולתם

ח. לנדאו:

לפתור את הבעיה. היא גם לא חייבה את הממשלה להתערבות מיידית, ואיני רואה כל מקום לחק בפרטסיז'ה. הפתרון לבעיה זו צריך להיות טובא בצורה מטלכתית לחיטול כל הפרטה הסכאיינה. לדעתנו יש טעם רב בדיון מסקנתי שיביא להחלטות ברורות ולחיטולו של המצב. התערבות הממשלה צריכה להיות מסשית ולא ערטילאית. בדיון קצר זה אנו יכולים למנוע את החרפת הבעיה והסתבכותה.

ט. וילנר:

נדמה לי, כי תחילה היה צריך לשמוע את נימוקי הנשיאות המתנגדים להצעות אלה בסדר היום, כי אלה המציעים להעמיד בעיות אלו בסדר יומה של הכנסת - מכירים בדחיפותן של הבעיות. הבעיה עלולה להסתבך עקב החלטת הקצינים לתמוך בשביתה. נדמה לי כי יש מקום שהכנסת תכריח לטובת המדינה, את הצדדים הנוגעים בדבר להיכנס למשא ומתן עם נציגות היסאים. כי המאורעות של יום ו' מוכיחים כי הענין טרם נגמר, ואינני יודע עוד כמה ימים כאלה יהיו. אין להתעלם מדחיפות בעיה זו, כי לדעתנו היא לדעת ההתפתחות הפנימית והכללית במדינה.

ח. ליאור:

יושב ראש הכנסת מבקש לחכות לו עד שהוא יבוא בקשר להחלטה בענין זה. עד לבואו.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

על סנת שנכביל את רצונו של יושב ראש הכנסת, אני מציע שנדון עתה בבעיה השנייה ואחר כך נצביע על כל אחת מהן לחוד.

ז. בבה:

אני מבחיל, כי הכל יודעים את המצב שהתהווה בשורה של מעברות. על כן כדאי היה שהכנסת תעמוד על כך ותביא לכמה תיקונים. כמובן, שאין צורך לשאת כאן נאומים. ברור כי הדבר הוא מכוון וראוי לעמוד לדיון בכנסת.

ז. בר-יהודה:

מאחר שיטעם חברים החוששים למלה "מעברות", הרץ ניסחנו את הצעתנו בצורה סרגיעה. טכל מקום, יהיה שם הנושא אשר יהיה, יש צורך בפעולות יוצאות מן הכלל לשם עזרה במידור הענינים, ובעיקר אם דנים בשאלה זו עתה ולא בסוף החודש.

ז. שפרינצק:

אני מתנגד שהברי הוועדה לא חיכו לי בהסברת דעותיהם לדחיפות הנושאים העומדים בסדר יומה של הכנסת. הנשיאות החליטה שענינים אלה אינם דחופים מסוים: (א) הזמן הוא דחוק ויש לגמור את הדיון בתקציב - כלומר חוסר זמן. (ב) החלטת הכנסת אומרת כי על היסאים לחזור לעבודה, ובזה נגמר הענין לגבי הכנסת. בדיון על התקציב אפשר יהיה לעמוד גם על עניני המסורה. כמובן שהשאלה הזאת היא חשובה ומעניינת מאד. אולם הדברים כבר קרו, ויש רק למנוע אותם עתה. על כן אין כל דחיפות בזה. יש לבדוק את הדברים ולברר אותם, אבל אין כאן כל דחיפות. נוסף לכך עלינו לסיים את הדיון בתקציב ובלא הכי יהיה עלינו לשבת סעות ארוכות. כל הצעה לסדר היום מוכתרת בשם "דחוף". יש לברר פעם אחת ולתמיד את ענין דחיפות ההצעות. טכל מקום יש לחנך את העם כי את מסקנות הכנסת יש לכבד.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

נלמה לי, כי נעשתה שגיאה פרוצדורלית, משום שבהתאם לתקנון המעדער הוא צריך להביא את השאלה - במקרה שלפנינו יושב-ראש הכנסת היה צריך להביא את השאלה.

ז. שפרינצק:

אשר לדחיפות הבעיות - הרע יסנו, הנדל בדחיפות בעיה שנמרה, לביין הבעיה הסניה הקטורה בטאלת המעברות, אמנם איננו יכולים למנוע את הגטם, אולם שרת העבודה בדין-וחטבון סלה תמסור על כל הפדטסם.

ה צ ב ע ה

בעד קבלת נלמוקי הנטיאות לדחיית	
דחיפות הדיון במאורעות שארעו	1
ביום 17	10 -
ב 7	7 -

ה ח ל ט ה:

לקבל את נלמוקי הנטיאות ולדחות את דחיפות הדיון בטאלת המאורעות שארעו בחיפה ביום 17, - ההצעה לסדר-היום נשארת כהצעה רגילה.

ז. שפירא:

בטרם שאנו מצביעים על דחיפות הצעת הדיון בטאלת המעברות, הלייתי רוצה לדעת אם הנטיאות קיבלה איזו שהיא אינפורמציה מן הממשלה בקטר לבעיה זו.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

הממשלה מתכוונת לדין-וחטבון זה והיא תמסור אותו בסיום מפעלה.

ז. שפרינצק:

בסעתו ביקשה שרת העבודה לדחות את הדיון בטאלת המעברות עד אשר היא תסלים את עבודתה, יתכן, ונצטרך לדחות את הפגורא זאת התקצ"ב ולקיים את הדיון בטאלה זו, אני מציע לדחות את ההצבעה בדחיפות בעיה זו.

ש. בבה:

לפי מיטב ידיעתנו דיון דחוף בטאלה זו יכול להביא לכמה הצעות קונסטרוקטיביות, נאין לחכות לדיון זה עד אשר יעברו הגטסים.

ז. שפרינצק:

מאחר שלסנו הנדל בקטר להצעות לדיון דחוף במאורעות סקרו לביין דברים העלולים לקרות, על-כן אני מציע, כי אנו נחכה עוד היום ואולי שרת העבודה עצמה תביא את טאלת לפתוח בדיון זה.

ז. בר-יהודה:

אם אנו דוחים עתה את ההצבעה בקטר לדחיפות בעיה זו, הרע אחד שיתקטרו עם הממשלה ששמעו את עמדתה צריכה ועדת הכנסת להתכנס ולהחליט בדבר.

אם שרת העבודה מוכנה לדיון, הרי  
אין צורך לקרוא לוועדת הכנסת.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אנו מוכנים להסכים לצורת הטיפול  
בבעיה זו, אבל אין היא צריכה ליצור

א. גלמלט:

תקדים.

נדמה לי, כי זהו תקדים בריא.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

לאחר סמיעת הדברים מן הדיעה הנסיאות  
שהיא מוכנה לעיין מחדש בהצעת

ספר לינצק:

דחיפות הדיון בשאלת המעברות.

2. מסקנות ועדת המשנה לענין משכורת חברי הכנסת:

לאחר סיקולים החלטנו להביא בפני  
סליאת ועדת הכנסת הצעה שנתקבלה  
ברוב דעות - כסובן שיש לחזור ולדון בשאלה זו - להוסיף 30 ל"א  
לחודש כדמי "אסל" לכל חבר כנסת. זוהי ההצעה היחידה של ועדת  
המשנה, לחבר הכנסת צרידי הצעות מסלול.

ז. שפירא:

אנו מציעים דיון בחוק משכורת חברי  
הכנסת, בטעם דיון זה נציע, כי  
יושב-ראש הכנסת מקבל משכורת של ראש-ממשלה, סגן יושב-ראש מקבל  
משכורת של חבר ממשלה, חבר כנסת מקבל משכורת של הפקיד הגבוה ביותר  
בממשלה - להצעה זו לא היו כל תומכים. זהו הפרוייקט שלפיו אנו  
מציעים לקבוע את דרגות המשכורת, אני גם מוכן להסכים להורדת כל  
המשכורות האלה.

ז. בר-הורדה:

כי סיכמנו בוועדת המשנה, כי יש  
למצוא הסדר מתאים למספחת חבר כנסת שנפטר, אם יושב-ראש ועדת  
המשנה אומר, כי טרם סיכמנו, הרי יש לחייב אותנו להביא הצעה  
בקשר לענין זה.

משלחות עם חברי כנסת שונים ממפלגות  
שונות שמשכורת הכנסת היא משכורתם  
היחידה, אני מביא את הצעותי. כסובן, כי הטענה שכנגד היא: מה אמרו  
הברייתות? אבל אין להחביא את הראש כבת יענה, הן תקציבי הסדלים אף  
הם הוגדלו, הצעתי היא להעלות את ה"אסל" ב-50 ל"א, כלומר להעלות  
את ה"אסל" והיצוג.

ז. גרידי:

אני מציע לתת דשות דיבור ל-3 דקות  
לכל חבר לנימוק הצעתו.

ז. שפירא:

שמא יש לתת את דשות הדיבור לאותם  
החברים שאינם מסכימים להצעת הוועדה

א. גלמלט:

ועל-ידי-כך נוכל לצמצם את הנימוק.

ד. גורוק:

אין לנו לחשוב מדעת הציבור, נהוג בעולם הגדול, כי עובדים ציבוריים חברתיים וממלכתיים עושים זאת תמורת מסכורת, ואם אין יכולים לשלם את המסכורת יש לבחור באנשים עשירים שלא נוכל לבחור באנשים מוכשרים. ישנם חברים רבים בכנסת החיים בדחקות מסוים שזו היא מסכורתם היחידה. יש לי האומץ לומר, כי מסכורתם של חברי הכנסת צריכה להיות כמסכורתם של הפקידים הגבוהים ביותר בסדינה.

אני מציע, כי ההצבעה תהיה חשאית.

ה. ברגר:

אני מסכים להצעת רוב הוועדה, אולם העלאת ה"אסל" בלבד פרוט הדבר שקבר כנסת הגר בירוסטלים לא יוכל להנות מהעלאת זון, על-כן אני מציע לחלק את הסכום ולתוסף - 10 ל"ש ל"אסל" ו- 20 ל"ש לייצוג.

ח. רובין:

לדעת, יש להעלות את המסכורת ואת תשלום ה"אסל" והייצוג יש להעלות בצורה צנועה לבל יהיה בזה מסוים התחכנות מתשלום מס-ההכנסה - את זה יש להביא לכנסת, ואין כלל צורך לחסך מפני דעת הקהל. נדמה לי, כי יש להעלות את המסכורת ב- 35 ל"ש.

א. דימלט:

ישנם חברי כנסת שיט להם פרנסות אחרות, אולם חברי הכנסה האחרים המתקיימים ממסכורתם זון, אינם יכולים לחיות גם בתוספת זון, אני מצטרף לעמדתו של חבר הכנסת רובין, כי יש להעלות את דרגת המסכורת, אך חברי הכנסת ממסכורתם אינה צריכה להיות צמודה למסכורתם של אנשי המנגנון הממלכתי. הצעתו של חבר הכנסת גריידי היא טובה, כי יש לזכור שכבר הכנסת ציטק גם לחומר עיוני לסם עבודתו בכנסת.

ט. בבה:

אני מתנגד לכך, כי ההצבעה תהיה חשאית. אין מסכורת חברי הכנסת בה גדולה שאפשר להתקיים בה שנים מספר ללא העלאת נדמה לי, כי יש לדון בהצעות אלו בצורה פתוחה.

ס. אונא:

לדעת, יהיה זה יותר הוגן אם אנו נתקן את דרגת המסכורת ולא נעלה את התוספות. אולם יש לתקן את הגישה החושבת, כי ישנם אנשים המתכוונים לצבור אוצרות, וישנם אחרים המופיעים בפנינו דעל-טר-כך מעמידים את עתד חברי הכנסת ואת הכנסת באור לא נעים. מדבר חבר הכנסת שפיטא הבינות, כל זון היא הצעת ביניים ולחזור לדון בשאלה זון - אם כך הדבר אני מוכן לקבל את הצעת ועדת המסנה בענין התוספות ונאמר כי מתאריך מסוים עד תאריך מסוים אחר נקבל את התוספת ואחר-כך לחזור לדון בכל הענין ובהצעה שתביא ועדת המסנה.

י. אורי:

לא ברור לי למה דרוש כאן אומץ רוח או הדיבורים שישנם חברי כנסת צדיקים יותר או פחות צדיקים, אני כאלו מסק יכול להגיד לכם שהפועל העובד במסק מקבל יותר מסני, כאן אמנם אין לנו עדיין אזורי בחירות, אולם אני בטוח במסקטור המושבים ואת כל עמי אני מקדיש להם, אולם מאחר שאנו נציגי עם עני לאן נגיע בצורה כזו? אחרי העלאת מסכורת זון תבוא העלאת מסכורת הפקידים והפועלים, לאן נתגולל? מי יישלם את העלאת הזון? על הכנסת להקטין ככל האפשר את העלאות ובהיה לדוגמה לאחרים, הצעת היא להשאיר את המסכורת באותה רמה ולפרסם זאת, אם ישנו איזה שהוא קיפוח לגבי חברי כנסת הגדלים באיזורים טובים - יש

פ. דיון:

אנשי סצטרף לדעתם של חברי הכנסת  
רוביץ ואונא, כי יש להעלות את  
המסכורת היסודית ולהביא הצעת תיקון לחוק ולדון בו בוויכוח פומבי  
בכנסת. נדמה לי, כי חברי ועדת המסנה לא לקחו בחשבון את העובדה,  
כי אין מסלטים "אסל" באותם החדשים שהכנסת אינה יושבת, מכאן, נכון  
יותר היה להעלות את המסכורת ובמידה צנועה להעלות את דמי הייצוג  
וה"אסל". הצעתו היא, להחזיר את הענין לוועדת המסנה על-מנת שתתיקח  
בחשבון את כל ההצעות האלה, עלינו רק להחליט כאן אם התיקון צריך להעשות  
בדמי הייצוג וב"אסל" או בדרגת המסכורת.

י. ספירא:

הוויכוח קיבל צורה זו מסום שהכל  
רואים כי הצעות הוועדה אינן מספיקות.  
ברור, כי ישנה בעיה כללית של העלאת הסכר במדינה. אולם אין מקום  
להטוואות אלה שנעשו כאן בין חברי הכנסת והפקידות הגבוהה במסללה,  
כי ישנם פקידים מסלתיים המקדשים ונותנים יותר. מזמגם מאשר חברי  
הכנסת ועלינו להיות זהירים בכבודם של הפקידים המסלתיים.

מדוע יש להעלות את דמי הייצוג  
וה"אסל"? מסום שחלה עליה ניכרת, ובעיקר במיצובי סזון. יתכן, ואילו  
היינו עושים בידור יסודי יותר, אולי היינו מוכיפים - 10 ל"י  
למסכורת ו- 20 ל"י ל"אסל". אולם, התוספת שאנו מציעים, אינה שייכת  
להעלאה כללית של עובדי המדינה, אבל אין כלל להתבייש בזה. אינני חושב  
שיש טעם רב להעטיק בימים אלה את הכנסת בדבר כא פעוט. אנו לקחנו  
בחשבון את אותם החדשים בהם אינה מתכנסת הכנסת, ואז כנכון לא תהיה  
כל העלאה. את העלאה זו אנו מציעים כיום כינוס הכנסת השנייה.

היו"ר ד. בר-רב-האש:

תחילה אנשי מעמיד להצבעה את הצעת חבר  
הכנסת אורי להשאיר את דרגת המסכורת  
כמו שהיא, אחד-כך נצביע בקשר לסינוי דרגת המסכורת או סינוי בדמי  
הייצוג וה"אסל".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת אורי - 1  
נגד - הרוב.

ה ח ל ט ה

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת אורי.  
יושב-הראש יכול רק להצביע על הגדלת  
הענקות ולא על הגדלת המסכורת, כי על  
כך צריכה לבוא הצעת ועדת המסנה.

י. ספירא:

הצעתו היא, כי יש תחילה להצביע על  
ענין הענקות ואת ענין העלאת המסכורת  
יש לדחות לאחד סוגיית המסנה תדון בו. איננו צריכים להיות יוצאים  
מן הכלל לגבי כל המתהווה עתה בארץ ולהבדיל בין צירי הכנסת לבין  
שאר העובדים, אנו נשוב לדון בענין זה לאחד ה-1.1.52.

ס. ארגוב:

ח. רוביץ:

אני מסכים לכך, כי עתה נדון ונחליט  
בענין הענקות, וענין העלאת המסכורת  
יועבר לוועדת המסנה, ואני מקווה כי היא תעבור לפי אותו הקצב שהיא  
עבדה. אנו לא הנבלנו מה תקומת זמן עבודת ועדת המסנה ולא קבענו, כי עד  
ה-1.1.52 עליה לגמור את עבודתה. לדעתי, אין העלאת המסכורת צריכה להיות  
כה סודית ומדוע לא להסביר את הדבר גם לציבור הפועלים.

ה ח ל ט ה:

כדי ימך לדון עתה רק בהגדלת דמי הייצוג  
זה "אשל"

היו"ר ד. בר-רב-האי:

לפנינו כמה הצעות: א) הצעת רוב ועדת  
המסנה להגדיל את דמי הייצוג זה "אשל"

ב- 30 ל"י, ב) הצעת חבר הכנסת גרידי להגדיל הענקות אלו ב- 50 ל"י  
ג) הצעת חבר הכנסת בדגד לחלק את הענקות אלו בצורה אחרת.

ח. רובין:

אני מציע להוסיף ל"אשל" - 10 ל"י  
ב- 5 ל"י לייצוג.

ה צ ב ע ה:

בעד הגדלה של - 15 ל"י - 3  
ב ג ד - הרוב.

ה ח ל ט ה:

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת רובין  
להגדלת הענקות ב- 15 ל"י.

ה צ ב ע ה:

בעד הגדלה של - 50 ל"י - 1  
ב ג ד - הרוב.

ה ח ל ט ה:

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת גרידי  
להגדלת הענקות ב- 50 ל"י.

ה צ ב ע ה:

בעד הגדלה של - 30 ל"י - הרוב

ה ח ל ט ה:

- א. להגדיל את תשלום ה"אשל" ב- 15 ל"י
- ב. זאת דמי הענקה להוצאות ב- 15 ל"י
- ג. להכניס שינוי במסכורת חברי הכנסת  
ועל ועדת המסנה להציע תיקון בחוק  
בענין זה.
- ד. על ועדת המסנה להציע הצעה בדבר תשלום  
מסכורת או הענקה למספחת חבר כנסת שנפטר.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

הכנסת הטילה עלינו להחליט לאן יועבר  
החוק לפיקוח על מוסדות ציבוריים, אולם

טרם שנדון בענין זה הזמנתי את חברי ועדת החוץ והביטחון לבירור ענינים  
על-כך נקדים את בידור העדעור.

3. ערערום של חברי הכנסת בן-אהרן וליסטיג על החלטת ועדת החוץ והבטחון בדבר ההצעה לסדר-היום בשאלת הממשל הצבאי:

ב. ארגוב:

בישיבת הכנסת מיום 14.11.51

ינתקלה בענסת החלטה בהתאם להצעת

ובתיקונו של חבר הכנסת רוקח בקשר להצעה לסדר-היום על הממשל הצבאי. ההצעה אושרה: "עובדים לסדר-היום, תוך רישום הודעתו של יושב-ראש ועדת החוץ והבטחון שהוועדה מטפלת בענין ותביא את מסקנותיה לכנסת". אנו סיכמנו בוועדה את השאלה הזו ומסקנות הוועדה שהוצעו על-ידי רוב חבריה סובאות להצבעה לכנסת. ישנן שתי הצעות, הצעת רוב והצעת מיעוט. המיעוט דורש שיתקיים דיון בכנסת. הוועדה החליטה: שדבר זה הוא בניגוד לנוהג, שבמקרה שיש להחליט על וויכוח אם לקיימו או לא - על כך מחליטה רק הוועדה. במקרה כזה ישנה זכות ערעור המובא לכנסת ישר. אולם מאחר שהכנסת קיבלה את הודעת יושב-ראש הוועדה ואת המסקנות עומדת היא בפני הכנסת להצבעה ללא כל וויכוח ותינתן רשות הנמקה בעד ונגד. על קיום וויכוח בשאלה זו - צריכה להחליט ועדת הכנסת.

י. דיפתיז:

לדעתו טועה יושב-ראש הוועדה, כי

הסעיף שאותו העמיד חבר הכנסת וילנר

לסדר-היום של הכנסת, שבקשר אליו נתקבלה החלטה זו איננו הסעיף: הממשל הצבאי, אלא מצב התושבים במשולש ובסביבת הכפרים טייבה-ואום-אל-פחם. בקשר למצב התושבים במשולש ובסביבת טייבה-ואום-אל-פחם הודיע יושב-ראש הוועדה מטפל בעניינים אלה, כלומר הכוונה היתה לעניינים הקונקרטיים האלה. תוך כדי דיונים בוועדת החוץ והבטחון בשאלת הממשל הצבאי הוצעה הצעה לדון בשאלה הכללית של הממשל הצבאי בארץ כולה. השאלה השניה - הממשל הצבאי בארץ - אף היא שאלה חשובה, אבל יש לקיים לגביה דיון כללי והוא צריך להיות בהתאם לכללים המקובלים.

י. בן-אהרן:

בוועדה הוטכם פה אחד, כי טביאים את

ענין הממשל הצבאי למליאת הכנסת.

אולם מה היא צורת הבאת הענין לכנסת? כלומר הוועדה דנה בענין ומביאה את מסקנות הרוב והמיעוט למליאת הכנסת ועל כך על הכנסת להצביע. הויכוח שהתעורר הוא עקרוני, אם ישנה הרשות בידי הוועדה לקבוע ולהחליט על צורת הדיון במליאת הכנסת. רק ועדת הכנסת יכולה להחליט בכך. - זהו הערעור הראשון שלנו - אם ועדת החוץ והבטחון יכולה להחליט באיזה צורה תידון השאלה במליאת הכנסת, לאחר שוועדת הכנסת תפסוק בשאלה עקרונית זו, אפשר להחליט לגופו של ענין ולומר שאין טביאים ענין זה למליאת הכנסת שהוא ענין רוצים לפרסמו. אולם ענין הממשל הצבאי אינו סודי ואם טביאים אותו בפני מליאת הכנסת, אין להביא אותו בנוסח של מסקנה, כי זו כאלה ציבורית מסדרגה ראשונה ואין בזה סיום פגיעה בבטחון הסדינה.

ט. בבה:

יש לציין, כי גם בוועדת הפנים נתעוררה

אותה הבעיה, כיצד להביא דיון

בפני מליאת הכנסת. על-כן יש ליצור את הדיבור על בעיה זו.

י. בר-יהודה:

אני מוכן לקבל את הדעה, כי ועדת

החוץ והבטחון קובעת את צורת הדיון

במקרה שהובר קסור בסוד צבאי או סדיני. אבל אם אין כאן כל סוד, הרי דין דיוני ועדת החוץ והבטחון כדין צורת הדיונים ביתר הוועדות. זו היא בעיה שנצטרך ליתן עליה את הדעת.

ד. ארגוב:

אני רוצה להעמיד את חברי הוועדה על  
כמה עובדות: א) סעיף 6 של חוק הסעבר  
אומר, כי הנוהג הפרוצדורלי וכל התקדימים הנוהגים כיום בוועדות,  
קיימים כל עוד לא הוחלט אחרת. - אני טודיע לכם, כי בסך כל  
שלוש שנות קיומה של הכנסת החליטה ועדת החוץ והבטחון על צורת  
דיוניה, שרשם ההצעה הופיעה בכנסת, אזי הוצבע עליה בעד הנגד ואת  
זאת אינני שולל גם כרגע. אולם העניינים נחתכו תמיד בוועדה. אך  
מבחינה מהותית אף פעם לא דנה ועדת הכנסת בעניינים פרוצדורליים אלה  
פאחד מדבר זה לא טובה - יש לקיימו גם להבא.

ב) ההצבעה היתה על הצעתי בתוספת

הצעתי של חבר הכנסת רוקח - אותה העבירו לוועדת החוץ והבטחון,  
ולא את הצעת חבר הכנסת וילנר - על כך נאמר, כי עובדים לסדר-היום  
תוך רישום הודעתו של יוסב-ראש ועדת החוץ והבטחון, ותביא את  
מסקנותיה לכנסת. ועדת החוץ והבטחון לא טיפלה בעניין הספסל הצבאי.  
אולם מאחר שבצעת הספסל הצבאי עמדה על סדר-יומה של הוועדה והיא  
תביא את מסקנותיה בפני הכנסת. הוועדה דנה בעניין הספסל הצבאי  
ובקשר לכך היא מביאה שתי מסקנות בתוספת הנסקה. אנו התחייבנו להביא  
לכנסת מסקנות ולא ויכוח. אין זה טוב שחבר כנסת להציע בפעם העשירית  
הצעה לסדר-היום בדבר הספסל הצבאי, ואז טוב אציע להוריד את העניין מסדר-  
היום. אולם אם רוצים לעבוד כאן על פרוצדורא כללית - אין זה סליין  
לעניין.

ז. בר-יהודה:

לא אחת קרה סוערות עשו סגיאנות פחוטר  
יריעת התקנון, והדברים לא הגיעו  
לוועדת הכנסת להחלטה. אולם באותו סעיף 6 של חוק הסעבר בעניין  
התקדימים כתוב גם כי קובע את התקדימים בענייני פרוצדורה, עם נאמר  
בפרוט שאת התקדימים ואלה קובעת החלטת הכנסת. אם לומר שכן הם הדברים  
הרי ועדת הכנסת לא ידעה על כך ולא סמכה את ידה, ואם היתה החלטה  
פה אחד לא היתה כלל מתעוררת השאלה.

אמר לטאלת הפרוצדורה - הרי גם הנשיאות,  
טרם שהיא קובעת את התקדים היא באה לוועדת הכנסת ומביאה בפניה את  
העניין. על-כן צריכה להיות אינסטנציה אחת הקובעת את הפרוצדורה.

אמר לוועדת החוץ והבטחון - יש תחילה

לקבוע אם יש בעניין זה מסוים סוד צבאי הרי על ועדת הכנסת לקבל  
עובדה זו כנתון. אולם ענייני פרוצדורה טוכרחים להיות טרוכזים בוועדת  
הכנסת.

אני לא נוכחתי באותה ישיבת כנסת.

אולם מדברי יוסב-ראש הוועדה ומטה הפרק, אני קובע, כי הועמד לדיון;  
כצב האוכלוסיה הערבית בסביבות טילבה-אום-אל-פחם. לא עומד לדיון  
כצב האוכלוסיה הערבית תחת שלטונו של הספסל הצבאי והצעתי של  
חבר הכנסת ארגוב בתוספת הצעתי של חבר הכנסת רוקח אינה עומדת בניגוד  
לכל העניין הזה וזאת תוך רישום שהוועדה מספלת בעניין זה ותביא את  
מסקנותיה לכנסת. הטדובר בכל עניין זה הוא טיפסל הצבאי בטסללס ובערבים  
והטסולס, אבל לא שאלת הספסל הצבאי בכללו - עניין זה לא הועמד להצבעה  
על-ידי יוסב-ראש הכנסת ועל כך לא הוחלט. אולם אם הוועדה טודיע, כי  
יש בעניין זה מסוים סוד צבאי או טדיני - על כך עלינו להחליט, ועל  
כך צריכה להיות ההצבעה. אם אין כאן סוד צבאי - הרי יש לקיים ויכוח  
כללי ופאחר-כך תבוא הצבעה. זאת אומרת שהעניין יבוא בצורת חוק  
והחברים יוכלו לרסום להם הסתייגויות. יש וועדת הכספים דנה באיזה  
שהוא עניין טרם שהיתה בו הקריאה הראשונה בכנסת. אולם טרם שהיתה באותו  
עניין הקריאה הראשונה - אי-אפטר לבוא ולומר שהעניין כבר נגטר ועמה  
טובאות דק המסקנות.

פ. רון:

לכעסה טיפלה ועדת החוץ והבטחון בשתי  
שאלות: א) בשאלת הסמל הצבאי בכללית.  
ב) בשאלת הטבע בטקס. אשר לשאלה השניה - אין כל חילוקי דעות  
ותבאנה לכנסת שתי סקנות: דעת הכיעוט ודעת הרוב. אשר לשאלה הכללית -  
הרי אפשר היה להבין, וכך אנוכי הבינתי, כי מאחר שמתקיים עתה  
בוועדה דיון כללי בשאלת הסמל הצבאי, הרי תדון הוועדה גם בשאלה  
שהועברה אליה. אבל אין זאת גומרת, כי השאלה הכללית הועברה לוועדה  
על-ידי הסליחה. הרוסס שלי הוא, כי שאלה זו עמדה על סדר-יומה של  
הוועדה, יתכן שעוד טיפלי הכנסת הראשונה. לוועדת החוץ והבטחון ישנה  
זכות מיוחדת, שמקצת זכות זו ישנה גם לוועדת הכספים, והיא פותחת  
בדיונים גם כמותך יוזמתה היא. אין איזו שהיא ועדה אחרת יכולה  
לטפל בשאלות שלא דנו עליהן בכנסת, אבל ועדת החוץ והבטחון יכולה  
לעשות זאת. הייתי טייעץ שלא להביא גם את הסקנות לכנסת, אם הוועדה  
סבורה שאין צורך בדיון כללי - זו היא הזכות של ועדת החוץ והבטחון.  
אם השאלה לא הועברה בכיבוד לוועדה - אין היא צריכה להביא את  
סקנותיה לסליחה. את הסקנות היא יכולה להעביר ישר לסמלה.

לכן הייתי מציע לוועדת החוץ והבטחון  
להביא את סקנותיה לכנסת רק בענין הסיוע שהועבר לה ואת הסקנות  
בשאלה הכללית - להעביר לסמלה ולא לסליחה. אם ירצו חברי הכנסת  
להעלות את השאלה בכללותה - יוכלו לעשות זאת על-ידי הצעה לסדר-היום.

ז. ספר:

אשר לפרייז-לגיה שהיתה נתונה לוועדת  
החוץ והבטחון - הרי תמיד נהגה ועדת  
החוץ והבטחון לקבוע את סדר הדיון בסליחה ואם יש לקיים דיון או לאו.  
אינני רוצה להרבות בארגונומטציה, אולם אני חושב שנוהג זה יכול  
להסאר.

ח. ברנר:

ברור, כי חבר הכנסת וילנר דיבר על  
טבע האוכלוסיה הנוגעת לסמל הצבאי,  
והצעה זו נפלה, מאחר שאססעה הודעתו של יוסב-ראש הוועדה. יכולים  
בטנית להעלות הצעה זו על-ידי העמדתה לסדר-היום.

יש ופוסדים לוועדה ענין או חוק ועליה  
להכינו לקריאה שניה וסליסית, כלומר  
הוועדה היא מוסד עזר של הכנסת, ובכנסת נופלת ההכרעה. אולם אם  
פוסדים לוועדה ענין מיוחד - הרי הוועדה היא מוסד סופי ואיננה  
מוסד עזר לפליחת הכנסת. על-כן לא יתכן, כי כל הסקנות תחזורנה  
לסליחה, ואם הן חייבות לחזור, הרי אין טעם לסדר את הענין לוועדה.

לדעתי, היתה הדרך הטובה ביותר, לו היה  
בא יוסב-ראש הוועדה לסליחת הכנסת ואומר, כי הוועדה קיבלה את  
הסקנות האלה ותו לא. בכל הענין הזה יסנו הרצון לעורר סחיס.  
בסקרה זה נהגה ועדת החוץ והבטחון לפני מסורת הדין ומאחר שהיתה  
גם דעת סיעות - הציעה הוועדה לנהוג אחרת, ויש לראות זאת כהחלטה  
שהיא לפני מסורת הדין ועל-כן מביאים אותה להצבעה הסליחה.

י. ספירא:

הצעות לסדר-היום יכולים להציע חברי הכנסת  
והסמלה. כל ועדה יכולה להעמיד לדיון  
שאלה מסוימת ולהעביר את סקנותיה לסמלה. אולם כיצד יבוא הענין  
לידיעת הכנסת? לאחד להסמלה מקבלת את סקנות הוועדה באותו ענין  
מסויים, הרי, או שהיא מקבלת אותן, או שהיא דוחה אותן. אם הסמלה  
רוצה להביא את תגובתה על סקנות אלה בפני הכנסת - היא עושה זאת  
ומביאה את הענין כהצעה לסדר-היום בצדף סקנות הוועדה. אם  
מובאת הצעה לסדר-היום באותן ישיבות הכנסת הדנות בכך, הרי אם הסמלה  
מקבלת את הצעה - ניקא, ואם לאו - היא יכולה להסתמס בניסוקיה

י. ספירא:

להעביר את ההצעה בסדר-היום כבלי להעבירה לוועדה. ע ין יכול לבוא לידיעת סליאת הכנסת דרך המסשלה בהביאה את ההצעה לסדר-היום או כאשר היא רוצה להעביר את השאלה. לדעתי, לא צריכה ועדת החוץ והבטחון להביא את ענין דיון זה לכנסת. אם סליחו סחברי הכנסת רוצה להעמיד את השאלה לסדר-היום תוכל המסשלה להשתמש בארגומנטציה שלה ולהעביר את השאלה. המסקנות שוועדת החוץ והבטחון קאבלה, הן ענין לוועדה ולמסשלה, ואין זה צריך לבוא לסליאת הכנסת.

ז. כבה:

אם הכנסת מעבירה לוועדה ענין סטויים, הרי מסקנות הוועדה באותו ענין אינן סייכות רק לאותה ועדה ולמסשלה. אולם אם הוועדה סתוך יזמה שלה. דנה בענין סטויים - ושוב אני מקבל, כי לוועדת החוץ והבטחון, ישנה פריווילגיה פיוחדת - הרי הוועדה יכולה להביא את הענין בפני הכנסת, זו זכותה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אשר לשאלת הבאת ענין לידיעת הכנסת - לאחר שהוועדות קיבלו מסקנות בענין סטויים, פרט לוועדת החוץ והבטחון - הן מניחות את המסקנות על סולחן חברי הכנסת. ומבטאות שם את דעת הרוב והפיעוט וכל אשר התנהל בוועדה. כל עוד איס סחברי הכנסת אינו מערער על הדין-וחשבון של אותה ועדה **באשר מאותן** יסיבות הכנסת הדנות בסדר-היום - הרי אנו קיבלנו את הענין לידיעתנו. אם מפא מערער - סחליטה הכנסת אם היא דנה באותו דין-וחשבון.

לוועדת החוץ והבטחון ישנה פריווילגיה סטויימת והיא יכולה למבוע כיאד יש להביא את המסקנות לידיעת הכנסת, כי עליה לחשב אם הדברים נראים לה מטעמי בטחון במקרה זה, והוועדה אינה רואה צורך בדיון כללי מטעמי בטחון ונתנה אפשרות לפיעוט להופיע בכנסת ולהסביר את עמדתו. - בזה סמתיים הענין בטבילנו, כי כל הכנסת תדע על עמדת סתי הדעות. המסקנות הן שלוחה של הדיון הכללי הקסוד בסאלת המססל הצבאי. ואנו בצביע עתה אם לדחות או לקבל את הערעור. בענין זה יש מסום חומר כחשבה לוועדת המסנה לענייני תקבון

ה צ ב ע ה

בעד ערעורם של חברי הכנסת  
דיפתין ובן-אהרן - 2  
נגד - הרוב.

ה ח ל ט ה:

לדחות את ערעורם של חברי הכנסת  
דיפתין ובן-אהרן.

י. בר-יהודה:

יושב-ראש ועדת החוץ והבטחון יצטרך להסביר, כי מטעמי בטחון הסדינה קבעה הוועדה עמדה זו. ואני מציע שבס על כך יוחלט, שאם לא כן אנו מערערים את כל הסדר שלנו.

ה צ ב ע ה

ה ח ל ט ה:

להעביר את הצעת חבר הכנסת בר-יהודה  
שזכותה של ועדת חוץ ובטחון לקבוע  
סידרי דיון במסקנותיה - תהיה תלויה  
בספירה על בטחון הסדינה - לוועדת מסנה לתקבון.

המליץ הדיון בדבר דחיפת המצעה לסדר-היום:

י. ספר לינצק:  
אשר לדחיפת ההצעה לסדר-היום לדיון  
בשאלת הטענות. - הרי הסברתי לפני-כן,  
כי קיים הניטוח של זמן. אולם באתי בדברים עם שרת העבודה ועם  
המטפלה והם מסכימים לדיון זה. עתה על הנסיאות להחליט, איפה יש  
לקיים דיון זה, אם בגבולות שבוע זה או לכנס ישיבת כנסת מיוחדת  
מאחר שעלינו גם לגזור את הדיון בתקציב עד 31.12.51

ה ח ל ט ה:

לאחר שהנסיאות בררה עם המטפלה את  
עמדה בשאלה זו הודיעה, כי המטפלה  
מסכימה לדון בענין זה באופן דחוף.  
על הנסיאות לקבוע את הזמן המתאים  
לדיון זה.

א. רינולט:  
אני מבקש מיושב-ראש הוועדה לסגור  
זמן מתאים כדי לכנסת את ועדת הכנסת  
לשם דיון בשאלת העברת החוק לסוסדות ציבוריים.

הישיבה נועלה בשעה 11.30.